

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

เหตุผล

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งบังคับใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้โดยสะดวก และมีประสิทธิภาพ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ อันเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการรับทราบและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐซึ่งจะทำให้การป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องให้บริการข้อมูลภาครัฐต่อประชาชนอย่างทั่วถึง และเพื่อให้การปฏิบัติราชการมีธรรมาภิบาล มีการกำกับดูแลตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐให้เป็นไปอย่างโปร่งใส รวมทั้งเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิทราบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่อาจจะมีผลกระทบต่อสิทธิหรือกำหนดหน้าที่อย่างใด ๆ แก่ประชาชนอันเป็นการพิทักษ์สิทธิประโยชน์เนื่องด้วยคำสั่งทางปกครอง หรือการกระทำทางปกครองต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมีการใช้ระบบปฏิบัติการที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัยมาเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารทุกประเภท รวมถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ดำเนินการใด ๆ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สาธารณสมบัติ งบประมาณแผ่นดิน อำนาจของหน่วยงานรัฐ สิทธิหรือหน้าที่ของหน่วยงานรัฐที่มอบหมายให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการแทน เพื่อประโยชน์สาธารณะ

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงานบรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมายรหัสหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา สำนักงานอัยการสูงสุด ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การมหาชน หน่วยงานที่เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือนิติบุคคลอื่นใดที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย หรือการอนุมัติ อนุญาตโดยหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพตามกฎหมาย สถานประกอบกิจการและหน่วยงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนดรวมถึงหน่วยงานเอกชนที่ได้รับสัมปทานหรือดำเนินกิจการสาธารณะหรือบริการสาธารณะ แทนรัฐ และให้หมายความรวมถึงองค์กรหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ไม่ว่าองค์กรหรือหน่วยงานดังกล่าวจะได้รับงบประมาณแผ่นดินหรือไม่ก็ตาม

“คณะกรรมการ ขสธ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

“เลขาธิการ ขสธ.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์

(๑) เพื่อให้บุคคลและชุมชนได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยไม่ชักช้า

(๒) เพื่อให้หน่วยงานรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติและต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม โดยสะดวก ทันต่อเวลา และไม่เสียค่าใช้จ่ายที่สูงเกินสมควร

(๓) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

(๔) เพื่อส่งเสริมการใช้สิทธิของประชาชนตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเฉพาะสิทธิในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เป็นกลไกสำคัญในการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้มีความโปร่งใส เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิประโยชน์สาธารณะและคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนอย่างสมดุล รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

หมวด ๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

มาตรา ๗ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดทำช่องทางในการดำเนินการเปิดเผย หรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

(๑) รวบรวม จัดทำ จัดพิมพ์ จัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลข่าวสารสาธารณะ เพื่อการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้เปิดเผย เผยแพร่ ซึ่งข้อมูลสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเมื่อมีบุคคลใดร้องขอตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนด

(๓) ให้ข้อมูล ชี้แจง ให้ถ้อยคำต่อบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีช่องทาง และรูปแบบของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ อย่างน้อยประกอบด้วย

(๑) จุดติดต่อเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารสาธารณะสำหรับการเปิดให้บริการประชาชนในวันทำการ

(๒) ฐานข้อมูลกลางของหน่วยงานของรัฐ และระบบสารสนเทศสำหรับการสืบค้นข้อมูลที่มีการจัดเก็บด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดให้บริการ

(๓) ลำดับรายการเอกสารหรือข้อมูลที่ต้องเปิดเผยอันเนื่องมาจากการปฏิบัติราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งที่เป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะและข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๔) ระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงได้ผ่านระบบสารสนเทศ และระบบสื่อสารโทรคมนาคมอื่นใด

มาตรา ๘ บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับกรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะอันเป็นหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ทั้งนี้ ในกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการใดได้บัญญัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หากปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวยังมีได้ดำเนินการ หรือดำเนินการยังไม่ครบขั้นตอนตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ให้คณะกรรมการ ชสธ. ออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๒) ในกรณีตาม (๑) ถ้ามีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจปล่อยให้เนิ่นช้าต่อไปได้และเกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ ให้คณะกรรมการ ชสธ. อาจออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้โดยพลัน

บทบัญญัติของกฎหมาย หรือกฎใดที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๙ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการจ่ายเงินงบประมาณ หรือการได้รับอนุญาต สัญญา สัมปทาน หรือสิทธิในการดำเนินการซึ่งอาศัยอำนาจทางกฎหมาย หรืออำนาจของหน่วยงานรัฐ หรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสาธารณะ หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือการถือครองที่ดินของบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ประชาชน รับรู้ ติดตาม ตรวจสอบ หรือขอข้อมูลข่าวสารสาธารณะจากหน่วยงานเช่นว่านั้นได้ เว้นแต่ ข้อมูลข่าวสาร สาธารณะนั้น อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของบุคคลอื่น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สาธารณะดังกล่าวได้โดยสะดวก ทั้งนี้ คณะกรรมการ ชสธ. อาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการ จัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือรายงานผลการดำเนินการให้ประชาชนรับรู้และแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการจัดทำและตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับ ท้องถิ่น รวมทั้งการพิจารณาร่างกฎหมาย กฎ และโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่โดยปกติสุข คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพ หรือการอื่นได้

มาตรา ๑๐ ภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๙ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการเก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

การเก็บรวบรวม และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ให้จัดเก็บรวบรวม และเปิดเผยโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

การเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมทั้งต้องจัดให้มีช่องทางการรับแจ้งจากประชาชนที่ตรวจสอบพบว่าข้อมูลข่าวสารสาธารณะใดเปลี่ยนแปลง หรือไม่ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงในขณะนั้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับแจ้งไปตรวจสอบ และแก้ไขให้ถูกต้อง สมบูรณ์โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๑ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้มีระบบข้อมูล ฐานข้อมูล และการประมวลผล ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เป็นปัจจุบันรวดเร็ว ถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ เข้าถึง หรือขอข้อมูลข่าวสาร สาธารณะ ได้อย่างสะดวก ง่าย รวดเร็ว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนดใน ราชกิจจานุเบกษา

หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) โครงสร้างการบริหาร และรายนามผู้บริหารหน่วยงาน สถานที่ปฏิบัติงาน หมายเลข โทรศัพท์ ที่อยู่สำหรับการติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail address) พร้อมข้อมูลสำหรับการติดต่อ
- (๒) วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงาน หรือกิจกรรมการดำเนินงาน
- (๓) อำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด พร้อมกับวิธีการดำเนินงาน
- (๔) ช่องทาง หรือสถานที่ในการติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

(๕) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน ที่เกี่ยวเนื่อง หรือเกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุ การประกอบกิจการ การให้บริการแก่ประชาชน การบริหารงบประมาณของหน่วยงาน การบริหารงานบุคคล การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการอื่นตามที่คณะกรรมการ ชสธ. กำหนด

หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบ การอนุมัติ การอนุญาต การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การลงทะเบียน หรือการแจ้งที่มีกฎหมาย หรือกฎหมายกำหนดให้ต้องขอความเห็นชอบ ขออนุมัติ ขออนุญาต ขอลงทะเบียน ขอลงทะเบียน หรือแจ้งข้อมูลก่อนดำเนินการ ต้องเปิดเผยหลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน หรือการดำเนินการที่ต้องปฏิบัติ ในการยื่นคำขอความเห็นชอบ ขออนุมัติ ขอรับอนุญาต การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การลงทะเบียน หรือการแจ้งข้อมูลที่มีกฎหมาย หรือกฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาต รวมทั้งจะต้องแจ้งขั้นตอนการพิจารณา และรายงานผลการพิจารณาให้ประชาชนทราบความคืบหน้าโดยสอดคล้องกับคู่มือสำหรับประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ รวมถึงหลักเกณฑ์ หรือแนวทางการปฏิบัติอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขอตรวจสอบ หรือขอข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ผลการพิจารณา คำวินิจฉัย หรือคำสั่งที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน ความเห็นแย้งและคำสั่ง ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว รวมถึงคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วย

(๒) นโยบาย หรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิและ หน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิงถึง

(๖) ใบอนุญาตและเงื่อนไขของการอนุญาตประกอบกิจการ สัญญาอนุญาต สัญญาร่วมงาน ในโครงการของรัฐ สัญญาสัมปทาน หรือสัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือการให้บริการสาธารณะ หรือการจัดทำบริการสาธารณะ หรือการใช้ทรัพยากรสาธารณะ หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ในการประกอบกิจการหรือการดำเนินการ รวมทั้งข้อมูลการครอบครอง หรือการถือครองที่ดินของบุคคล หรือนิติบุคคล หรือการอนุญาตให้ถือครองที่ดินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งไม่อาจออกเอกสารสิทธิ หรือออกหลักฐานการถือกรรมสิทธิ์ได้

(๗) บันทึกการประชุม รายงานการประชุม เอกสารประกอบการนำเสนอต่อที่ประชุม คณะรัฐมนตรี และมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามกฎหมายอื่นใด

(๘) บันทึกการประชุม รายงานการประชุม เอกสารประกอบการนำเสนอต่อที่ประชุมของ คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี

(๙) รายงานงบการเงินประจำปี และผลการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ

(๑๐) ข้อมูลการประกอบกิจการ หรือการให้บริการทางธุรกิจอันเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ ของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการ ชสธ. กำหนด

ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการปกปิด ลบ ตัดทอนข้อความหรือกระทำโดยประการอื่นใด เพื่อมิให้มีการเปิดเผยซึ่งข้อมูลข่าวสารสาธารณะเช่นนั้นได้

มาตรา ๑๓ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองของข้อมูลข่าวสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารสาธารณะหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้

ในกรณีที่มีการจัดทำสำเนาข้อมูลข่าวสารสาธารณะเป็นกระดาษ หรือบันทึกเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งการจัดทำมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจากการดำเนินการ ให้คณะกรรมการ ขสธ. พิจารณากำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในอัตราที่เหมาะสม และไม่เกินต้นทุนวัสดุที่ใช้ในการดำเนินการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ขสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ บุคคลต่างด้าวที่เดินทางเข้าประเทศโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือได้รับอนุญาตให้ทำงาน หรือประกอบกิจการทางธุรกิจ หรือมีถิ่นพำนักในราชอาณาจักร มีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองของข้อมูลข่าวสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ขสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการอื่นใดของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๑๕ ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารของราชการอื่นใด และคำขอของบุคคลผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจจัดให้ได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นให้แก่ผู้ขอภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับจากวันรับคำขอ เว้นแต่กรณีมีเหตุขัดข้องเจ้าหน้าที่อาจขอเลื่อนระยะเวลาส่งมอบข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าวได้คราวละไม่เกินเจ็ดวัน ทั้งนี้ รวมกันแล้วจะต้องไม่เกินสามสิบวันนับตั้งแต่วันยื่นคำขอ

เจ้าหน้าที่อาจปฏิเสธคำขอตามวรรคหนึ่งได้ หากบุคคลผู้นั้นขอข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งต้องจัดทำเป็นเอกสารจำนวนมาก หรือบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานจัดให้ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบอื่นใด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่ขออนั้น มิใช่การแสวงหาประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐนั้น จะอำนวยความสะดวกในการจัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการให้ก็ได้

บทบัญญัติตามวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดชิ้นใหม่ ให้แก่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารของราชการ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือสาขาของหน่วยงานแห่งนั้นหรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐนั้นพิจารณา เพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๑๗ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารของราชการให้แก่ตน หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวก โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ชสธ.

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ชสธ. ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ชสธ. ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน

หมวด ๔

ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา ๑๘ ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จะเปิดเผยมิได้

มาตรา ๑๙ ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้หน่วยงานนำไปเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง

(๗) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการ ชสธ. กำหนด

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรก็ได้แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะประเภทใดและเพราะเหตุใดและให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ตามลำดับสายการบังคับบัญชาแต่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารสาธารณะอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ชสธ. ได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งหรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะใด อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตนมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยงานนั้น

ในกรณีที่มีการคัดค้านเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๗ หรือจนกว่าคณะกรรมการ ชสธ. ได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นได้แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่งผู้ขอข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้น อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ชสธ. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

มาตรา ๒๑ การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้น ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ ชสธ. คณะอนุกรรมการ หรือศาล ต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้น เปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณา และในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณาลับหลังคู่มือหรือคู่มือความฝ้ายใดก็ได้

มาตรา ๒๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะใด แม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมาย ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบ หากเป็นการกระทำโดยสุจริต ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๑๒ ถ้าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบ

(๒) ข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๑๒ ถ้าเจ้าหน้าที่มีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์ที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในกรณีนี้ จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นตามความเหมาะสมก็ได้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

มาตรา ๒๓ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ชสธ. กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามวรรคหนึ่งต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าว จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

หมวด ๕

ข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือกฎว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็น เพื่อดำเนินงานของหน่วยงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น
- (๒) พยายามเก็บข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรงจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น
- (๓) จัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้

(ข) ประเภทของระบบข้อมูลส่วนบุคคล

(ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามปกติ

(ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูลส่วนบุคคล

(๔) ตรวจสอบ แก้ไข ข้อมูลส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลส่วนบุคคลตามความเหมาะสม

เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรงจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบล่วงหน้า หรือพร้อมกับการขอข้อมูลส่วนบุคคลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลส่วนบุคคลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามปกติและกรณีที่ขอข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นกรณีใ้แจ้งให้ข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบในกรณีที่มีการให้จัดส่งข้อมูลส่วนบุคคลไปยังที่ใด ซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามปกติ

มาตรา ๒๕ หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่ เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

- (๑) ต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของตน เพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานแห่งนั้น
 - (๒) เป็นการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลส่วนบุคคลนั้น
 - (๓) ต่อหน่วยงานที่ทำงานด้านการวางแผน หรือการสถิติ หรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น
 - (๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด
 - (๕) ต่อหจกจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา
 - (๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายการสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม
 - (๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็น เพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล
 - (๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว
 - (๙) กรณีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด
- การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใดถ้ากรณีมีเหตุอันควรหน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่แท้จริงให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลส่วนบุคคลส่วนนั้นได้ ทั้งนี้ หน่วยงานที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารสาธารณะจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าวและแจ้งผลการพิจารณาให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลส่วนบุคคลให้ตรงตามที่มีคำขอให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ชสธ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลส่วนบุคคลตามคำร้องขอ โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ชสธ. และไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลตามคำร้องขอหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

บุคคลผู้มีส่วนได้เสีย หรือมีอำนาจกระทำการแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ถึงแก่กรรมมีสิทธิเช่นเดียวกับบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๖ ข้อมูลประวัติศาสตร์

มาตรา ๒๗ เว้นแต่มีบทบัญญัติของกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติอื่นใดอันเกี่ยวข้องกับ การเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารสาธารณะไว้เป็นการเฉพาะ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร สาธารณะไว้ระหว่างการปฏิบัติงาน และเมื่อไม่ได้ใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจะต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่า สิบปี และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หากหน่วยงานของรัฐไม่ได้ใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้ส่ง ต้นฉบับให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เพื่อประเมินคุณค่าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี สถิติ หลักฐาน หรือเรื่องที่ต้องใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้า หรือคัดเลือก และเก็บรักษาไว้เป็นข้อมูลหลักฐาน ทางราชการตลอดไป หรือตามที่กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรกำหนด

กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังคงมีความจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารสาธารณะไว้เอง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน หรือมีคำสั่งไม่ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้น ให้ขยายระยะเวลา ในการเก็บรักษาไว้ได้ โดยระยะเวลาการขยายรวมกันแล้วจะเกินยี่สิบปีไม่ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๗ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ชสธ.” ประกอบด้วย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมาตรา ๒๙ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่ง ขึ้นเป็นประธานกรรมการ ให้เลขาธิการ ชสธ. ตามมาตรา ๔๔ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ ชสธ. และให้ คณะกรรมการ ชสธ. แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ มิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับกับ กรรมการโดยตำแหน่งตามวรรคสอง

มาตรา ๒๙ เมื่อมีกรณีที่ต้องสรรหาและคัดเลือกกรรมการ ขสธ. ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีเหตุทำให้ต้องมีการสรรหา และคัดเลือกกรรมการ ขสธ. ให้เปิดรับสมัครจากบุคคลทั่วไปซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑

(๒) ให้มีคณะกรรมการคัดเลือก ประกอบด้วย อดีตผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม และอดีตตุลาการในศาลปกครองที่ได้รับการเสนอชื่อและคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด ประธานรัฐสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร อัยการสูงสุด ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นกรรมการคัดเลือก โดยให้เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการคัดเลือกคนหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ทำการแทน หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น ทำหน้าที่กรรมการคัดเลือกแทน

(๓) ให้คณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการ ขสธ. จากรายชื่อบุคคลตาม (๑) ให้ได้จำนวนตามที่จะต้องแต่งตั้ง

(๔) ในกรณีที่คณะกรรมการคัดเลือกคัดเลือกบุคคลได้ไม่ครบจำนวนตาม (๓) ให้เปิดรับสมัครจากบุคคลทั่วไปเพิ่มเติมตาม (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการคัดเลือกบุคคลได้ไม่ครบจำนวนดังกล่าว และให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกเพิ่มเติมตาม (๓) เป็นกรรมการ ขสธ. เพิ่มเติมจากที่มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการ ขสธ. ไว้แล้ว

(๕) เมื่อได้มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขสธ. ครบจำนวนแล้ว ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขสธ. และกรรมการ ขสธ. โดยตำแหน่งประชุมเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นประธานกรรมการ ขสธ. คนหนึ่ง และให้คณะกรรมการคัดเลือกแจ้งรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ ขสธ. และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขสธ. พร้อมเอกสารหลักฐานตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง รวมทั้งความยินยอมของบุคคลดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๒) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคัดเลือกกำหนด

มาตรา ๓๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขสธ. ตามมาตรา ๒๘ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๒) มีสัญชาติไทย

(๓) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๔) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านการเมือง ด้านการเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านความมั่นคง หรือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลาย

มาตรา ๓๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขสธ. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มิได้ตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๒) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

- (๓) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๕) ดิตยาเสพติดให้โทษ
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด หรือมีการรอการลงโทษหรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) เคยถูกไล่ออกปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๑๐) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ
- (๑๑) เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ
- (๑๒) ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัทหรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร
- (๑๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๑๔) เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เว้นแต่ในฐานะเป็นกรรมการในคณะกรรมการ ชสธ.

ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ชสธ. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ในวันที่ได้รับการคัดเลือก ถ้าผู้นั้นแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกจากตำแหน่งตาม (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๔) แล้ว ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการต่อไปได้ ถ้าผู้นั้นมิได้แสดงหลักฐานดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่ได้รับการคัดเลือก และให้คณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกใหม่โดยจะพิจารณาจากรายชื่อบุคคลที่สมัครไว้แล้ว ตามมาตรา ๒๙ (๑) หรือจะให้มีการเปิดรับสมัครเพิ่มเติมก็ได้ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ (๔) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ชสธ. และเลขาธิการ ชสธ. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่งหากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ชสธ. ขึ้นใหม่ให้กรรมการ ชสธ. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการ ชสธ. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับตำแหน่งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ชสธ. และเลขาธิการ ชสธ. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ให้นำบทบัญญัติในวรรคสองมาใช้บังคับกับกรณีการครบวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการ ชสธ. โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระกรรมการ ชสธ. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑

(๕) คณะกรรมการ ขสธ. มีมติสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดต้องพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) หรือไม่ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัย

การพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ขสธ. ตามวรรคหนึ่ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่กรรมการ ขสธ. พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังมีได้แต่งตั้งกรรมการ ขสธ. แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการ ขสธ. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการ ขสธ. ประกอบด้วยกรรมการ ขสธ. เท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการ ขสธ. เหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ในกรณีที่ประธานกรรมการ ขสธ. พ้นจากตำแหน่งให้กรรมการ ขสธ. ที่เหลืออยู่เลือกกรรมการ ขสธ. คนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการ ขสธ. ไปจนกว่าประธานกรรมการ ขสธ. ที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๓๕ ให้ถือว่ากรรมการ ขสธ. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดให้ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๓๖ การประชุมของคณะกรรมการ ขสธ. ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุม โดยการประชุมอาจกระทำได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ ข้อบังคับการประชุมของคณะกรรมการ ขสธ. ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ขสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

การประชุมคณะกรรมการ ขสธ. ต้องมีกรรมการ ขสธ. มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ขสธ. ที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการ ขสธ. เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการ ขสธ. หรือประธานกรรมการ ขสธ. ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการ ขสธ. ที่มาประชุมเลือกกรรมการ ขสธ. คนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมหรือการให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการ ขสธ. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ กรรมการ ขสธ. คนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๗ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ขสธ. กำหนด การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการ ขสธ. ทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน โดยส่งทางไปรษณีย์ หรือแจ้งทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่กรรมการ ขสธ. นั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการ ขสธ. จะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๓๘ ประธานกรรมการ ขสธ. มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานกรรมการ ขสธ. มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นได้ ถ้าประธานกรรมการ ขสธ. ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการ ขสธ. คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๓๙ ในการประชุมต้องมีบันทึกรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

มาตรา ๔๐ คณะกรรมการ ขสธ. มีบทบาท อำนาจและหน้าที่สำคัญในการกำหนด ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้หน่วยงานที่มีหน้าที่นำไปปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ แผนยุทธศาสตร์ แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือปฏิบัติการอื่นใด เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐสภา เพื่อกำหนดนโยบาย ปรับปรุงกฎหมาย หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ ในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำฐานข้อมูล การจัดเก็บ การประมวลผล การปรับปรุงและแก้ไขข้อมูลข่าวสารสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการรับรู้ หรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๗) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) พิจารณาดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดตั้งศูนย์ให้บริการข้อมูลข่าวสารสาธารณะระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยพัฒนาระบบการให้บริการ และดำเนินการให้มีระบบการเชื่อมต่อฐานข้อมูลกับเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการสืบค้น และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ รวมทั้งการจัดให้มีระบบการให้คำปรึกษา สอบถาม หรือการให้ข้อมูลผ่านศูนย์บริการทางโทรศัพท์แก่ประชาชนโดยไม่คิดค่าบริการ

(๑๑) จัดทำบัญชีรายชื่อหน่วยงานผู้ให้บริการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และวางระเบียบในการจัดทำมาตรฐานของฐานข้อมูลกลาง

(๑๒) การจัดทำประมวลจริยธรรม ค่านิยม หรือแนวปฏิบัติงานของคณะกรรมการ เลขาธิการ และเจ้าหน้าที่

(๑๓) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา หรือสาธารณชนเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ ขสธ. เป็นผู้ลงนาม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

การออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือการกำหนดหลักเกณฑ์ หรือวิธีการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ขสธ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งอาจกระทบต่อสิทธิประชาชน หรือประโยชน์สาธารณะ ให้คณะกรรมการ ขสธ. จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นการทั่วไป รวมทั้งจะต้องจัดทำช่องทาง ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสาธารณะผ่านเว็บไซต์ หรือเครือข่ายสารสนเทศที่ประชาชน สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงของนโยบาย แนวทางการปฏิบัติ หรือการเปลี่ยนแปลง ทางเทคโนโลยีซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการ ขสธ. มีหน้าที่เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐสภา เพื่อกำหนดนโยบาย ปรับปรุงกฎหมาย หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการ ขสธ. จัดทำและเผยแพร่แนวปฏิบัติในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาธารณะของหน่วยงานของรัฐ และติดตาม ประเมินผล ตลอดจนการพิจารณาทบทวนแนวทางให้สอดคล้อง กับเหตุผลความจำเป็น สภาพการณ์ของการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ รวมทั้งจะต้องประเมินผลการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ขสธ. เป็นประจำทุกปี รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็น ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา ทั้งนี้ กรณีที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย หรือกฎหมายอื่นใด ที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการ ขสธ. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เมื่อต้องมีการดำเนินการในแต่ละคราว

ให้คณะกรรมการ ขสธ. เปิดเผยข้อมูลรายงานผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สาธารณชนรับทราบผ่านทางเว็บไซต์ หรือระบบเครือข่ายสารสนเทศอื่นใด

มาตรา ๔๒ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่คณะกรรมการ ขสธ. แต่งตั้ง หรือคณะทำงานที่เลขานุการแต่งตั้ง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ขสธ. ได้รับ เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทน ตามระเบียบคณะกรรมการ ขสธ. โดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง และประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ขสธ. มีอำนาจในการสั่งให้หน่วยงาน หรือบุคคลใด ส่งเอกสาร หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่มีผู้ร้องเรียน หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้มีอำนาจในการเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการ ขสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

กรณีหน่วยงานของรัฐใดถูกร้องเรียนว่าไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการ ชสธ. อาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้อนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่สำนักงาน ชสธ. ตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอื่นใดได้ตามความเหมาะสม เพื่อเสนอความเห็นในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่อคณะกรรมการ ชสธ. ตลอดจนการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับเรื่องร้องเรียนนั้น รวมทั้งอาจขอให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม โดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามที่ขอได้ตามสมควรแก่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ชสธ. ประกาศกำหนด และภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร สาธารณะของหน่วยงานรัฐดังกล่าวในการพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๔๐ (๗)

หมวด ๘

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

มาตรา ๔๔ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง โดยมีเลขาธิการ ชสธ. เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบสูงสุดในการปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ควบคุมดูแล และรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานต่อคณะกรรมการ ชสธ. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน โดยมีรองเลขาธิการ ชสธ. เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

สำนักงาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ ชสธ. รวมตลอดทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ชสธ. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ออกระเบียบ และบริหารงานบุคคล

(๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๕) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๖) ดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการศึกษา อบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ทักษะ ความรู้ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ รวมทั้งการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารและการให้บริการประชาชน

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะกรรมการ ชสธ. มอบหมาย

มาตรา ๔๕ ให้เลขาธิการ ชสธ. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามผลการคัดเลือกของคณะกรรมการ ชสธ. โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา

ให้คณะกรรมการ ขสธ. เป็นผู้คัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ขสธ. แล้วเสนอ คณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ คุณสมบัติและวิธีการคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานกรรมการ ขสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ให้สำนักงานมีคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ให้ถือว่าประธาน กรรมการ ขสธ. มีฐานะเป็นประธานอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง และเลขาธิการ ขสธ. มีฐานะเป็น รองประธานอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง

หมวด ๙

การวินิจฉัยคำอุทธรณ์การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการ ขสธ. มีอำนาจในการรับคำอุทธรณ์และวินิจฉัยการเปิดเผย หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้แก่ผู้ขอ หรือการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตาม หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลส่วนบุคคล

คณะกรรมการ ขสธ. อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาธารณะ เพื่อทำหน้าที่วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้ตามความเหมาะสม เพื่อพิจารณา กลับกรองคำอุทธรณ์ ทั้งนี้ เมื่อมีผู้ยื่นอุทธรณ์ให้คณะกรรมการ ขสธ. พิจารณาส่งคำขออุทธรณ์ให้ คณะอนุกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลโดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะอนุกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลแต่ละสาขาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์

การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลตามวรรคสอง ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจดิจิทัล ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ด้านสื่อสารข้อมูล ด้านการข่าวกรอง การทหาร และความมั่นคง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้านการศึกษาวิจัย ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรม และโบราณคดี ด้านนิติศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านนิติศาสตร์ หรือด้านอื่นใด ที่เป็นประโยชน์ต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ขสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในการดำเนินกระบวนการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะของคณะกรรมการ ขสธ. ตามวรรคหนึ่ง หรือคณะอนุกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคสอง ต้องมี คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะไม่น้อยกว่าสามคน โดยมีเลขานุการ หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ซึ่งเลขานุการมอบหมายปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการ ขสธ. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ให้คณะกรรมการ ขสธ. หรือคณะอนุกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พิจารณาวินิจฉัยคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมให้ขยายระยะเวลาได้คราวละเจ็ดวันโดยแสดงเหตุผลความจำเป็น ทั้งนี้ รวมกันแล้วต้องไม่เกินหกสิบวันนับจากวันที่รับคำอุทธรณ์

การวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะของคณะกรรมการ ชสธ. หรือ คณะอนุกรรมการ จะต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของกฎหมาย รวมถึงประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

หมวด ๑๐

การคุ้มครอง การบังคับทางปกครอง และบทลงโทษ

มาตรา ๔๗ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตามบทบัญญัติของกฎหมาย หรือตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือการปฏิบัติราชการ ย่อมได้รับการคุ้มครองมิให้ผู้ใดฟ้องร้อง หรือกล่าวหาว่าได้ กระทำความผิดทางอาญาหรือทางแพ่ง เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อ หรือกระทำการโดยไม่สุจริต หรือโดยเจตนาในการแสวงผลประโยชน์ที่มีควรได้หรือมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเจตนาก่อให้เกิดความเสียหาย แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ชสธ. ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดกระทำการขอข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามพระราชบัญญัติ โดยเจตนาไม่สุจริต หรือเพื่อแสวงผลประโยชน์ที่มีชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น ต้องรับโทษปรับทางปกครอง ไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการ ชสธ. มีอำนาจปรับทางปกครองตามหมวดนี้กับหน่วยงาน ของรัฐ และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงความร้ายแรงในการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย หรือคำสั่งของคณะกรรมการ ชสธ. และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่ กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีการชำระค่าปรับทางปกครองให้ดำเนินการบังคับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้ ในกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการ ชสธ. ตามมาตรา ๒๘ จะต้องแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการ ชสธ. แล้ว ให้คณะกรรมการ ชสธ. ดำเนินการสรรหาเลขาธิการ ชสธ. ตามมาตรา ๔๕ ให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

มาตรา ๕๒ ให้โอนบรรดากิจการทรัพย์สิน สิทธิหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ให้โอนไปเป็นของสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕๓ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับถ้าสมัครใจจะโอนไปเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเมื่อได้แจ้งความจำเป็นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้สำนักงานบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดแต่จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้สำหรับผู้ที่ไม่ได้แจ้งความจำเป็นภายในระยะเวลาดังกล่าวให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๕๔ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งชอบด้วยกฎหมายและมีผลบังคับได้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๕ ภายในหนึ่งปีนับจากวันที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการ ขสธ. ตามมาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ขสธ. จะต้องประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ครบถ้วน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี